

ENSENYAMENT

En defensa de la filosofia

Dotze instituts reuniran 478 alumnes en una jornada que reivindica la utilitat d'aquesta matèria

GERARD BAGUÉ
GIRONA

Dubtar de les imatges, qüestionar el poder i buscar la veritat són alguns dels aprenentatges útils i perdurables que 478 alumnes de segon de batxillerat obtindran de la Jornada de Filosofia de Girona. L'organitzen una dotzena d'instituts de les comarques gironines per celebrar el Dia Mundial de la Filosofia i, al mateix temps, reivindicar la vigència i el prestigi d'aquesta disciplina, en clara regressió als plans d'estudis. La jornada se celebra l'11 de desembre a la Universitat de Girona i al Teatre Municipal i engloba els seus debats i ponències sota el títol *Imatge, veritat i poder*.

El treball previ haurà començat setmanes abans amb reflexions i debats a les aules a partir de textos i documentals com *F de Fontcuberta* (2005), que barreja realitat i ficció a partir dels projectes del fotògraf Joan Fontcuberta. Els alumnes disposen d'un entorn virtual per compartir informació entre centres. La jornada comença de bon matí a la Facultat de Lletres de la UdG, en un ambient que vol introduir els batxillers en el món universitari. Hi ha debats per grups, presentació de conclusions i un esmorzar de treball al Claustre. La sessió continua al Teatre Municipal amb la sessió plenària, on es llegiran les millors comunicacions, seguida d'una actuació musical i una conferència del professor Xavier Antich: *Les imatges i les coses: una reflexió sobre la veritat, el poder i la retòrica visual*.

Aprender a tenir criteri

Els dotze professors que impulsen la jornada volen que els alumnes aprenguin a "tenir criteri". Jaume Romero, un dels coorganitzadors, explica: "Els alumnes sempre escolten coses que no saben. Aquí han treballat el tema, hi han reflexionat i gosen intervenir". El professor Xavier Serra creu que seria bo que el plantejament de la jornada, que s'ha demostrat eficaç, es traslladés a altres àmbits de secundària. Esther Vilalta explica que l'estudi de Plató, "que parla de tot, dona joc per obrir el debat i traslladar-

La Jornada de Filosofia de Girona se celebra des de fa set anys, cada cop amb més alumnes i instituts. JORNADA DE FILOSOFIA DE GIRONA

Al teatre
Les millors
aportacions
es llegeixen
davant d'una
plateja plena

lo fora de l'àmbit de l'institut". Romero afegeix que "els alumnes veuen que la filosofia té contacte amb coses reals, com la manipulació de les imatges que fa la política".

Els títols de la jornada dels últims set anys ja il·lustren la voluntat d'incomodar i fer reflexionar: *La qüestió de la llibertat en les societats modernes; Per què filosofia?; El mite del progrés; Poder i obediència; La justícia. Des dels grecs fins avui, i Utopies: criticar el present, imaginar el futur*. Els centres participants són l'Institut Narcís Xifra, el de Santa Eugènia i el CCE Montessori-Palau, de Girona, l'Institut de Torroella de Montgrí, el de Cassà de la Selva, el Rafael de Campalans d'Anglès, El Pedró de l'Escala, el Salvador Espriu de Salt, el Josep Bruguat de Banyoles i el de Vilablareix, amb la col·laboració de la Càtedra Ferrater Mora de la Universitat de Girona.

La sèrie 'Merlí' trivialitza però popularitza

Els professors de filosofia admeten que la sèrie *Merlí*, de TV3, malgrat l'òbvia trivialització de conceptes i autors, ha posat la filosofia a l'aparador i ajudarà a popularitzar-la. Xavier Serra afirma que el caràcter impetuós del protagonista se'ls ha escapat de les mans: "No corregeix exàmens, no es prepara les classes i el primer dia es lliga la professora més guapa de l'institut". Jaume Romero lamenta que ell no tingui guionistes per fer "al·lucinar" els nens amb les "genialitats" que diu a classe. Els alumnes són, en general, "passius i poc autònoms -afegeix Esther Vilalta-, per això cal estimular-los a pensar i a trobar les respostes pel seu compte". Serra admet que, com a la sèrie, "de vegades es crea

tensió als claustres si fas coses diferents". Tots els professors consideren absolutament inversemblant l'episodi on en Merlí fa fotos als alumnes en roba interior a la classe. "Fins i tot n'hi ha que deixen la porta oberta quan es reuneixen amb els alumnes com a mesura de precaució. Fa anys, tots hem conegut algun cas de professors que s'havien embolicat amb alumnes de batxillerat. Ara seria un escàndol. Hi ha molt més puritanisme", diu un dels professors. L'ambient a l'institut d'en Merlí és poc creïble: les classes són reduïdes, tenen un vidre per mirar a dins, els alumnes són massa grans i massa madurs, i no hi ha alumnes de 12 anys barrejats amb altres de 18, com passa actualment als centres.